

Dosarul nr. 2ra-2002/21
2-20069133-01-2ra-22122021

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: O. Parfeni
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

ÎNCHEIERE

19 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ion Ciochină,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Ciochină împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică Dispensarul Republican de Narcologie cu privire la anularea ordinului, încasarea sumei, penalității de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică,
împotriva deciziei din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 iunie 2020, Ion Ciochină a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMSP Dispensarul Republican de Narcologie, prin care a solicitat:

- anularea ordinului nr.224/I-p din 29 aprilie 2020, ca fiind ilegal și nemotivat juridic;

- încasarea din contul IMSP Dispensarului Republican de Narcologie a sumei de 9 330 de lei, dispusă spre încasare prin ordinul nr.197-p din 22 aprilie 2020;

- încasarea din contul IMSP Dispensarului Republican de Narcologie a sumelor cu titlu de ajutor material pentru perioada efectiv lucrată (10 iulie-31 decembrie 2018) în sumă de 4 500 lei, pentru anul 2019 în sumă de 9 000 lei, pentru perioada efectiv lucrată (1 ianuarie-30 aprilie 2020) în sumă de 3 000 lei;

- încasarea din contul IMSP Dispensarului Republican de Narcologie a penalității de întârziere în sumă de 8 707 lei pentru anul 2018 și 4 860 de lei pentru anul 2019;

- încasarea din contul IMSP Dispensarului Republican de Narcologie a sumei de 10 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat;

- încasarea din contul IMSP Dispensarului Republican de Narcologie a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 10 iulie 2018, în temeiul contractului individual de muncă nr.34/18 din 10 iulie 2018 a fost angajat în

funcția de șef serviciu resurse umane la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie.

La 22 aprilie 2020 pentru succesele în muncă a reclamantului Ion Ciochină, șef serviciu resurse umane, a fost semnat ordinul cu nr.197-p cu privire la acordarea unui premiu în mărimea salariului mediu lunar.

La 7 mai 2020 pe cardul acestuia suma premiului acordat nu s-a regăsit, iar din unele surse a aflat că ordinul cu privire la acordarea premiului a fost anulat de d-nul Alexandru Marandici, șef secție nr.3, împuternicit cu funcții de director.

Reclamantul consideră că ordinul nr.197-p cu privire la premiere a fost anulat abuziv prin ordinul nr.224/1-p din data de 29 aprilie 2020, elaborat de către actualul șef al Serviciului resurse umane d-na Lupașciuc Gabriela, angajată în funcția respectivă începând cu 4 mai 2020, fiind lovit de nulitate absolută, deoarece în ziua de 29 aprilie 2020 și până la data de 4 mai 2020 doamna Gabriela Lupașciuc nu s-a aflat în relații de muncă cu IMSP Dispensarul Republican de Narcologie, astfel că contractul individual de muncă a doamnei urma să producă efecte juridice din data de 4 mai 2020.

Totodată, consideră că ordinul nr.224/1-p din 29 aprilie 2020 de anulare a ordinului nr.197-p, este și unul nemotivat în fapt și în drept și necesită a fi declarat nul de către instanța de judecată.

Reieșind din conținutul ordinului nr.224/1-p din 29 aprilie 2020 și expertizei Serviciului juridic asupra cererii prelabile de chemare în judecată că la baza emiterii ordinului de anulare a ordinului nr.197-p din 22 aprilie 2020 cu privire la acordarea premiului respectiv au stat notele șefei Serviciului economic Marandici Liubovi care este și mama semnatarului ordinului, nota președintelui organizației sindicale și a vice-directorului, note solicitate și comandate de către Alexandru Marandici la inițiativa mamei sale Liubovi Marandici.

A susținut că la 29 aprilie 2020 s-a aflat la locul de lucru și a exercitat funcția de șef Serviciu resurse umane, a elaborat ordine și alte documente, iar o astfel de inițiativă de anulare a ordinului 197-p nu a existat.

Consideră că ordinul nr.224/1-p a fost elaborat de doamna Gabriela Lupașciuc după data de 4 mai 2020, cu data de 29 aprilie 2020, deoarece nu puteau fi emise ordine în privința acestuia după data de 30 aprilie 2020, când nu avea relații de muncă cu pârâtul, iar faptul că ordinul respectiv este înregistrat cu nr.224 cu indicele I-p dovedește repetat că ordinul nr.224/I-p din 29 aprilie 2020 este falsificat, deoarece înregistrarea ordinelor în registrul de evidență se face în ordine crescătoare și așa fel de numerotare a ordinelor nu se practică.

Totodată, a indicat că potrivit cererii sale de demisie a solicitat achitarea tuturor plăților ce i se cuvin.

Conform prevederilor contractului colectiv de muncă pentru anii 2018-2021 punctul 97, salariații beneficiază de ajutor material anual în mărimea unui salariu mediu lunar, conform contractului, administrația fiind obligată să planifice sursele financiare respective anual.

Prevederile pct.97 din contractul colectiv de muncă privind acordarea ajutorului material se regăsesc și în contractul individual de muncă din 10 iulie 2018.

În temeiul cererii prealabile, administrația IMSP Dispensarul Republican de Narcologie a refuzat să-i elibereze extras din contractul colectiv de muncă pentru anii 2018-2021 legalizat în modul stabilit.

În temeiul contractului colectiv de muncă la angajare în contractul individual de muncă nr.34/18 din 10 iulie 2018 a fost negociată și introdusă în contract clauza privind acordarea ajutorului material în mărimea unui salariu de funcție.

Din iulie 2018 și până la data de 30 aprilie 2020, ajutor material nu a fost acordat fapt prin care au fost încălcate prevederile contractului colectiv și contractului individual de muncă.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 25 mai 2020 prin cerere prealabilă reclamantul a solicitat pârâtului achitarea tuturor plăților neefectuate precum și expedierea unor acte pe care le deține doar pârâtul.

Prin răspunsul primit nr.01-12/600 din 3 iunie 2020 administrația IMSP Dispensarul Republican de Narcologie a dat un răspuns exhaustiv, încercând a manipula prin interpretarea eronată a art.165¹ din Codul muncii și Legea nr.270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare.

De asemenea în răspunsul la cererea prealabilă pârâtul nu a motivat din ce cauză nu s-a îndeplinit ordinul nr.197-p din 22 aprilie 2020 cu privire la acordarea premiului salariatului Ion Ciochină, nu a fost remis ordinul de anulare a ordinului nr.197-p din 22 aprilie 2020, inclusiv materialele pregătitoare care au stat la baza anulării ordinului.

În drept, acțiunea s-a întemeiat în baza prevederilor art. art.20, 26 și 43 din Constituție, art. 4, 5, 9-12, 45, 49, 165¹, 329, 330, 353, 355, 356 din Codul muncii.

Prin hotărârea din 11 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ion Ciochină împotriva IMSP Dispensarul Republican de Narcologie cu privire la anularea ordinului, încasarea sumei, penalității de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică, ca neîntemeiată.

La 11 februarie 2021, Ion Ciochină a declarat apel împotriva hotărârii din 11 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ion Ciochină și s-a menținut hotărârea din 11 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că ordinul IMSP Dispensarul Republican de Narcologie nr.224/I din 29 aprilie 2020 prin care a fost abrogat ordinul 197-p din 22 aprilie 2020 este legal și întemeiat.

În sensul dat, cu referire la prevederile art. 204 din Codul muncii și pct.18 din Regulamentul privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.837/2016, instanța de apel a reținut că premiu se acordă pentru zile de sărbătoare și zile profesionale, la caz, în temeiul ordinului nr.197-p din 22 aprilie 2020, s-a acordat premiu pentru gradul de pregătire profesională, intensitatea muncii, aportul la perfectarea documentelor la nivel de unitate referitor la achiziții publice, securitatea și sănătatea în muncă, raporturilor de muncă, deși la locul de muncă apelantul Ion Ciochină a beneficiat pentru aceasta de indicatori de performanță pentru întreaga perioadă de activitate.

Reieșind din conținutul contului personal pentru anul 2018-2020, Colegiul instanței de apel a constatat că Ion Ciochină a primit cu titlu de indicatori de performanță: pentru anul 2018 - suma de 7605, 11 lei, pentru anul 2019 – suma de 16370, 87 lei și pentru anul 2020 – suma de 5417, 18 lei (f.d.91-93), caz în care este nejustificată cerința de anulare a ordinului nr.224/I-p din data de 29 aprilie 2020 și subsecvent de încasare a sumei de 9330 lei dispusă spre încasare prin ordinul nr.197-p din 22 aprilie 2020.

Totodată, cu referire la prevederile art. 165¹ din Codul muncii, instanța de apel a menționat că hotărârea primei instanțe este întemeiată și în partea respingerii cerinței de acordare a ajutoarelor materiale, în condițiile în care la materialele cauzei nu se regăsește nici o cerere semnată de apelantul Ion Ciochină privind acordarea acestora.

În concluzie, Colegiul instanței de apel a respins și cerințele subsecvente privind încasarea penalității de întârziere în sumă de 8 707 lei pentru anul 2018 și 4860 lei pentru anul 2019, a despăgubirii pentru prejudiciul moral și a cheltuielilor de asistență juridică, dat fiind că sunt neîntemeiate cerințele privind anularea ordinului nr.224/I-p din 29 aprilie 2020, încasarea sumei de 9 330 de lei dispusă spre încasare prin ordinul nr.197-p din 22 aprilie 2020 și a sumelor cu titlu de ajutor material pentru perioada efectiv lucrată (10 iulie-31 decembrie 2018) în sumă de 4 500 lei, pentru anul 2019 în sumă de 9 000 lei, pentru perioada efectiv lucrată (01 ianuarie- 30 aprilie 2020) în sumă de 3 000 lei.

La 26 noiembrie 2021, prin intermediul poștei, Ion Ciochină a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 11 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că decizia este neîntemeiată, pasibilă de a fi casată integral, în temeiul prevederilor art. 432 alin. (2) lit. c) și (3) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Recurentul a susținut că prima instanță nu a avut intenția de aflare a adevărului și a acceptat falsurile în acte publice comise de pârât la abrogarea ordinului 197-p din 22 aprilie 2020.

De asemenea, consideră că pe parcursul examinării cauzei instanța nu a fost imparțială și prin toate pârghiile a fost de partea pârâtului.

Consideră că instanța a interpretat eronat legea motivând neacordarea ajutorului material pe motiv că Hotărârea Guvernului nr. 837/2016 a fost modificată și ajutorul material a fost exclus.

Astfel judecătorul a ignorat clauzele din contractul individual și cel contractul colectiv de muncă și a admis retroactivitatea Hotărârii Guvernului nr. 837/2016.

La fel, a invocat că și instanța de apel a menținut ilegalitățile comise de prima instanță și nu s-a expus asupra solicitărilor referitoare la audierea martorilor și încălcării de către prima instanță a prevederilor art. 182¹ din Codul de procedură civilă, care nu a emis o încheiere privind stabilirea medierii judiciare, procedură obligatorie în soluționarea conflictelor de muncă.

Nu a elucidat argumentele referitoare la încălcările admise de pârât la abrogarea ordinului nr.197-p din 22 aprilie 2020 prin falsificări și încălcarea normelor materiale și de procedură.

De asemenea, a inclus în decizie numele altei persoane, care nu este parte la proces.

Recurentul a mai invocat că examinarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa, deoarece nu a fost citat în mod legal despre data desfășurării ședinței de judecată, aceasta constatând în mod fals că apelantul a fost citat legal.

În context, a conchis că prima instanță a adoptat o hotărâre ilegală, contrar normelor materiale și procedurale, iar instanța de apel a menținut tacit, cu aceeași manieră de interpretare a normelor materiale și procedurale folosite de prima instanță.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată recurentului Ion Ciochină la 21 iunie 2021, însă dovada legală de recepționare a acesteia de către acesta lipsește.

Din acest considerent, Colegiul consideră că recursul a fost depus în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 22 decembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului cererea de recurs, informând despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs. Însă, până la data examinării admisibilității cererii de recurs, IMSP Dispensarul Republican de Narcologie nu a depus referință, prin care să-și expună poziția.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de

casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

La fel, argumentul cererii de recurs invocat în temeiul art. 432 alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă precum că, examinarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa apelantului deoarece acesta nu a fost citat legal și că instanța a constatat în mod fals că obligația de citare a fost executată, este neîntemeiat, or, potrivit actelor dosarului (f.d.165), la 22 aprilie 2021 apelantului Ion Ciochină i s-a comunicat despre stabilirea ședinței de examinarea a cererii de apel pentru data de 11 mai 2021, ora 12:30 și faptul examinării acesteia în procedură scrisă, în lipsa părților, potrivit dispoziției nr.16 din 16 aprilie 2021 a președintelui Curții de Apel Chișinău privind organizarea activității Curții de Apel Chișinău în legătură cu declararea stării de urgență, emisă în contextul Dispoziției nr. 3 din 15 aprilie 2021 a Comisiei pentru Situații Excepționale a RM.

Recepționarea citației de către apelantul Ion Ciochină a fost confirmată de către acesta la 23 aprilie 2021, prin scrisoarea de confirmare a recepționării expediată instanței de apel (f.d.166).

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Ion Ciochină nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ion Ciochină.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh